

Про підсумки діяльності Секції хімічних і біологічних наук НАН України у 2009–2014 рр.

На черговому засіданні Президії НАН України 8 квітня 2015 р. члени Президії НАН України та запрошені заслухали й обговорили доповідь голови Секції хімічних і біологічних наук НАН України, віце-президента НАН України академіка НАН України В. Походенка про підсумки діяльності Секції хімічних і біологічних наук НАН України у 2009–2014 рр.

В обговоренні взяли участь академік НАН України Б. Патон, академік-секретар Відділення хімії НАН України, директор Інституту колоїдної хімії та хімії води ім. А. В. Думанського НАН України академік НАН України В. Гончарук, академік-секретар Відділення біохімії, фізіології та молекулярної біології НАН України, директор Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України академік НАН України С. Комісаренко, академік-секретар Відділення загальної біології НАН України, директор Інституту фізіології рослин і генетики НАН України академік НАН України В. Моргун.

Було відзначено, що в доповіді окреслено широкий спектр питань діяльності секції за звітний період, а виступи в обговоренні засвідчили високий рівень результатів фундаментальних та прикладних досліджень її установ.

Значних успіхів установи секції також досягли у впровадженні отриманих результатів. Це насамперед розробки для хімічної промисловості, медицини, ветеринарії та сільського господарства.

Останнім часом учені секції істотно активізували діяльність у напрямі розроблення альтернативних джерел енергії та енергоощадних технологій, підвищення ефективності використання енергетичних ресурсів в Україні.

Відзначалося, що за звітний період у секції значно зросла (близько 80 %) кількість виданих за кордоном монографій та отриманих загалом патентів. Майже на третину збільшилася також кількість наукових журналів і частка статей, надрукованих у закордонних наукових виданнях.

Було наголошено, що успіхам науковців сприяло використання програмно-цільового підходу у формуванні тематики установ секції, проведення конкурсу науково-технічних проектів, а також співпраця в межах МААН та з науковими установами СНД й поєднання зусиль фахівців з хімії, біології, фізики, матеріалознавства та інших наук для розв'язання низки фундаментальних і технологічних проблем.

Разом з тим загальний рівень впровадження отриманих результатів установами секції, як і в цілому по академії, може і має бути кращим. Так, наприклад, частка надходжень коштів від виконання господарчих договорів у загальному обсязі фінансування установ секції у 2014 р. становила лише трохи більше 11 %.

Потребує значного покращення робота із залучення молоді до наукових досліджень. На сьогодні кількість наукових працівників установ секції віком до

35 років становить лише близько 16 %, а у Відділенні загальної біології НАН України – усього 11 %.

Серед головних завдань секції на наступний період було зазначено необхідність оновлення наукової тематики установ з урахуванням тенденцій розвитку науки та розв'язання найбільш актуальних для України проблем, зокрема передбачення розвитку досліджень з біотехнології, у тому числі нанобіотехнології, для діагностики і лікування найбільш поширених захворювань, фармації, сільського господарства та екології, поліпшення генетичних характеристик рослин і створення нових високопродуктивних сортів.

Також необхідно забезпечити активну участь установ секції у Рамковій програмі ЄС з наукових досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

Загалом Президія НАН України позитивно оцінила роботу Секції хімічних і біологічних наук НАН України у 2009–2014 рр. та ухвалила відповідний проект постанови (*Прес-реліз за підсумками засідання Президії НАН України 8 квітня 2015 р. // Національна академія наук України (<http://www.nas.gov.ua>)*).